

## **2 KORIN**

### **Pol ere Korin komri tatame emne yurik sene bas rasem siglou.**

*Kiyi late tuma.*

Gwote siglou e Pol eter yurik sene bas rasem siglou, Korin komke temenem Kristen tatame etemne newopitim siglou. Korin komri Kristen tatame eme Kristen wule beke noub tobo, eke Pol ere emne gwote siglou bas rasem. Korin komri Kristen tatame kau eme Pol erne tuma yaper wom. Pol ere ete tuma gerute abom. Sene Korin komri Kristen tatame eme Pol erne wom tuma yaper eme eterken namden geruwum, Pol ere metekwasen eke tem.

Ete yabel Israelke temenem Kristen tatame eme awos berai, eme nakwoi meig simenem. Eke Pol ere Korin komri Kristen emne wolam, eme kel rasen eme Israel komri Kristen emne kobo lan kel newote.

Sene ere Korin komri Kristen tatame emne etep wusowum. An Aposel tame seken. God ere ane tuma wusoute yaku newom.

*Pol ere Korin tatame emne bas rasem tuma gwo.*

Sapta 1-7. God ere aposel tame emne newom yaku Pol ere genik wom.

Sapta 8-9. Korin komri tatame eme Juda Kristen tatame emne kobo late kel kiyi eyarte.

Sapta 10-13. Tame kau eme Pol erne tuma yaper wom, Korin komri tame eme Pol erne pap wayem, eke Pol ere Korin komri tatame emri porere eyarem.

<sup>1</sup> An Pol, an Jisas Kraiss eteri aposel tame. God ere womke, an ete yaku kerebe. Nesa neremri mase Timotiken nesa kemne gwote siglou bas rasbe. Nesa God eteri Korin komke tetan tatame nesa kemne bas rasbe. God eteri Akaia provinske tetan tatame akei nesa kemne kir gwote siglou bas rasbe. <sup>2</sup> An God erne etepke wometbe. Neremri Apei Godken Aneyen Jisas Kraissen epe kemne kobo lan, kem sene pap yenbo tete. An God erne etepke wometbe.

*God ere Pol erne kobo labetem, eke Pol ere God erne pir wom.*

<sup>3</sup> Nema God eri sig eisau wobe. Ere yenbowai. Ere neremri Aneyen Jisas Kraiss eteri Keryen, ere eteri Apei. Ere neremri Apei. Ere tatame nemne pap yewon kobo labe Apei. Ere neremri selpap yenbo nenbe Apei. <sup>4</sup> Be wos be wos yaper nemne seilabe, kwokwos kwokwos ere nemne kobo labe, nema pap yenbo tebe. Ere nemne etepke noub nenbe, etepkap, nema kir, nema akeite tatame emne kuyese etepwou nenbe. Eme pap yaper tete, nema emne kobo lan yenbo nente. God ere nemne nenbekap, nema emne etepke kir nente. <sup>5</sup> Kem Kraiss eterken tetan. Tetan, Kraiss ere mus nogwape metbetemkap, nerem kir, nema mus nogwape metbe. Etep tebe, nema Kraiss eterke nema sene yenbowai tebe. <sup>6</sup> Nema mus metbe, eke God ere kemne sene petbe, kem selpap yenbo tebe. God ere nemne kobo lan nema selpap yenbo metbekap, kemne kir, ere kemne kobo lan kem selpap yenbo metbe. Nema mus metbekap, kem etep kir meten taskwurte, God ere kemne kobo lan kem pap yenbo mette. <sup>7</sup> Be wos yaper kemne

tete, kem Jisas erne beke kip mesgin. Nema etep kenawaike abobe. Nema metten, God ere kemne mure newote, kem beke kip ame. Nema kir mus metbe tamesip. Sene nema selpap yenbo mette tamesip tete. Nesa etepke abobe.

<sup>8</sup> Geisimase, nesa kemne tuma wuri wusoute abobe. Nema Esia provinske temenem, eme nemne yaperwaike nenbetem, eke nema mus kenake meten selpap yaperwai tebetem. Etep tebetem, nema etepke abom. Nema kap me sate nenbe. <sup>9</sup> Eme nemne me pen sate wom. Eme etep wom, eke, nema kenawaike abom. God eter, ere nemne kuyese kobo late. Ere sam tame emne wou sene newote nenbe tame. Eke, nema neremri mure beke kip abo, nema God eteri mure eisau kenawaike abobe. <sup>10</sup> Nema sate kerake tem. God ere nemne kobo lam, eke nema beke sa. Nema etep wobe. Ere nemne kobo sene late. Ere nemne kobo som late nenbe. Nema etep kenawaike abobe. <sup>11</sup> Kem nemne kobo labe. Kem nemne abon God erne wometbetete, ere nemne kobo late. Kem erne kenake womette, ere meten nemne kobo late, nema yenbo tebe. Etep tetek, tatame nogwape eme etep meten God erne pir wote.

*Pol ere Korin tatame emne tuma beke yikwokwo.*

<sup>12</sup> Nemri nenbe wule nema metekwasen gabebe. Nemri porere etep wobe. Kemri nenbekap e yenbo. Etep wobe, nemri nenbe wule gwopkap. Nema tatame nogwape emne wule yenbo nenbetem, wule seken nenbetem. Nema keremne kir etepkap wule nenbe. Nowselri tatame emri porerekap nema etep beke nen.

Berai. God ere nemne kobo labetem, eke nema etepkap wule kemne nenbetem, eke nema metekwasen gabebe. <sup>13-14</sup> Nesa kemne bas rasbe t uma e sekur sakur tuma berai. Siglou kem kuyese lan mette. Nemri nenbe wule kem kerake lan metekwasen tem. Kem nesetri nenbe wule akei noub late, an etep abobe. Aneyen Jisas ere sene yate yabel tete, nesa kemne metekwasen gabebekap, kem nesetne etepkap metekwasen gabete. An etepke abobe.

<sup>15-16</sup> An etep kenawaike metem, eke an kemne tewo pes late wom. An etep wom. An kemne kiyi yan late, sene an Masedonia provinske yite. Sene an ete provins mesginin yate, an kemne sene yan late. Etep tete, kem tewo pes metekwasen tete. An kemne sene yan late, kem ane keluke ate awos teren newote, an Judia distrikke sene yite. <sup>17</sup> Kiyi an yate wom, an beke ya. Kem mane abote, an kemne bepou me tuma yikwokwom, o nowselri tame etem yikwokwobekap, an yate wom. Kem etep mane abote. Sene ere beke kip ya. Etepke mane abote. An kir tete, an kir tete. An mo wote, an mo wote. An tuma peske beke kip wo. <sup>18</sup> God ere wom tuma ere nenbekap, nesa wom tuma nesa nente. Ari tuma e seken. An tuma okkap sirbe tame berai. Nesa kemne tuma wusoube, nesa tuma sekenwai wusoube. <sup>19</sup> Nema Sailasken Timotiken nema kemne God Eteri Yen, Jisas Krai, erne kemne wusoubetem. Be wos Jisas ere wobe, ere etepwou nenbe. Eteri tuma e tuma seken. <sup>20</sup> Tuma nogwape God ere neremken namdebetem, Jisas ere kir ten etep nenbe. Nema God eteri tuma metbe, Jisas eterke nema etep

wobe. E seken. Etep wobe, nema God eri sig yenbo wobe. <sup>21</sup> God eter ere neremken keremken nemne mure newobe, nema Kraiss eterken noub tetan. Eter ere neremne yaku newom. <sup>22</sup> Tatame etem sewo liketebekap, eter ere nemne kenem, nema eteri yen. Ere Eri Wou nemne newom, ere nemri selpapke tetan, nema eteri tem. Ere Eri Wou nemne kiyi newom, nema etep lan abobe. Yuri ere nemne wos nogwape newote nenbe. Etep abobe.

*Pol ere Korin tatame emne agetage beke yin la.*

<sup>23</sup> God ere metten, an tuma seken wobe. An kemne lan tuma namden, kem pap yaper tete wurken, eke an kemne agetage beke kip yan la. <sup>24</sup> Kem Kristen sespe tem, eke be wos kem kenawaike abote, nema kemne etep beke kip wo. Berai. Nema Kristen tamesip. Kem metekwasen tete, eke nema keremken yaku kerebe.

## 2

<sup>1</sup> Etep tem, an yan keremken ei sene beke kip nai. Kem selpap yaper mane abote, eke an gwotek tete abom. Etep abom, an beke ya. <sup>2</sup> An keremken ei nakwosete, kem selpap yaper tete, eike ane selpap yenbo nenen an metekwaste? Berai. K eremwou kem ane etep nente. Kem selpap yaper tete, kem mapeke ane etep nente? <sup>3</sup> Keremken an metekwasen abobe, etepkap an kemne siglou kiyi bas rasen etep wom. Kem ei kiyi gerute. Kiyi gerutek, yuri an kemne ek yan late, an selpap yaper beke kip te. Selpap yaper tem tame eme ei gerute, an emne metekwaste. An abobe. An metekwasen tete, kerem kir, kem metekwasen

tete. <sup>4</sup> Kiyi an kemne ete siglou bas rasbetem, an selpap yaper kenake meten kenake kerabetem. Kerem selpap yaper mette, an etep beke bas ras. An kemne nou b pap yewon kobo labe, eke an kemne siglou bas rasem.

*Tame wuri ere wule yaper nenem, Korin tatame eme erken ei mane som nakwosete.*

<sup>5</sup> Keremri komri tame wuri ere wule yaper nenem, ere ane selpap yaper beke nen. Kerem, kem sebera yan pap yaper kera metbetem. An eterken nakwosem ei an som beke kip abo, etepkap an pap yaper kera tebe. <sup>6</sup> Ere ete wule yaper nenem, kem nogwape kem erne yaper awosein nenbetem. E yau. Kem etepkap sene mane nente. <sup>7</sup> Ete tame ere selpap yapersubuwai tete wurken, etepkap, sene kem erne akeite wule yenbo nente. Ere nenem wule yaper kem wan gette. Kem erne nar peten pir wo ar won, erne yenbo nente, ere pap yenbo sene mette. <sup>8</sup> An kemne nou b wobe. Kem erne sene pap yewote. Ere etep late, ere pap yenbo mette. <sup>9</sup> An kemne siglou bas rasen newopitim, an kemne seilam. Kem ari tuma nou b meten etep nente, o kem beke kip nen? Eke, an kemne seilam. <sup>10</sup> Kem ete tame ere nenem wule yaper wan geten erne nar pette, an etep mette, an kir, an erne nar peten an erne tuma sene beke kip wo. An erne nar petbe, an erne wule yenbo peterabe. Kra is ere etep labe. <sup>11</sup> Satan ere ei som nenbe tame. Nema eteri wule metten. Nema ei wan geten awoawo nar pette, Satan ere nemne mapeke teitkwunte?

*Pol ere Taitus erne late wom.*

<sup>12</sup> Kiyi an Troas komke yim, Kraisi eteri tuma yenbo an ete komri tatame emne wusoute yim. Yim, Aneyen ere ane kobo lam, ane be wos wuri beke keresuk. Etep tem, an noub wusoubetem. <sup>13</sup> Wusoubetem, ari mase, Taitus, ere Troas komke mak yamenem. Mak yamenem, an abolawoyim, an Troas komri tatame emne pir won mesginin Masedonia provinske Taitus erne sopen yim.

*God eteri mureke aposel yaku kerebetem tame eme yaku kuyese kerebetem.*

<sup>14</sup> An God erne pir wobe. Kwokwos kwokwos ere Kraisi eterke nemne kobo labe. Nema wule yaper Kraisi eterke teitkwunbe. Ere nemne wom, nema kom komke yin Kraisi eterneke emne wusowun sewurbe. Etep nenbe, e bos yenbo kom komke leplepbekap. <sup>15</sup> Kraisi ere neremri selpapke tetan. Neremri selpapke tetan, God ere metbe, e bos yenbo leplepbekap. Hevenke yibe tatameken ker tetan komke yibe tatameken eme ete bos kir metbe. <sup>16</sup> Ker tetan komke yibe tatame eme ete bos metbe, eme kupakapke metbe. Eme abobe, eme satekapke nenbe. Hevenke yibe tatame eme ete bos metbe, eme metekwasbe. Eme abobe, eme noub som temente nenbe. God eteri tuma eike kuyese wusoute? Tame nogwape berai. <sup>17</sup> Tame nogwape eme God eteri tuma wusoube, eme kel petteke abobe. Nema etemkap berai. God eter, ere nemne ete yaku kerete wom, eke nema eteri tuma noub wusoube. Nema Kraisi eterken tetan, God ere labe, nema eteri tuma noub wusoube.

### 3

*Aposel tame eme agerke namderasem Tuma*

*Yenbo yaku kerebe.*

<sup>1</sup> Kap nema maima sig yenbo wobe o? Berai. Kap nema akeite tamekap, nema maima sig yenbo tuma bas rasten siglou sen sewuren kemne peterabe o? Berai. Kap kem etepkap siglou bas rasen nemne kobo ek labe o? Berai. Nema etep beke nen. <sup>2</sup> Kerem, kem neremri maima sig yenbo bas rasten sigloukap. Kem Kristen selpap yenbo tetan. Nema etep papke abobe. Tatame nogwape eme kemri tobobe wule yenbo labe, eme etep wobe. Polnage emri kerebe yaku e yenbo. Etep wobe. <sup>3</sup> Kem kuyese peterabe, kem Kristen tatame, kem Krai eter bas rasem sigloukap. Ete siglou nema sen yam. Ete siglou kersepke beke bas ras. Berai. Som tementa God ere Eteri Wouke tatame emne selpapke bas rasem. Ere rewokap peta papek beke bas ras. Berai. Ere tatame etemri selpapke bas rasem.

<sup>4</sup> Krai eterke nema God erne kenawaike abobe. Eke nema kemne etepkap wobe. <sup>5</sup> Neremri murek nema God eteri yaku kuyese beke kere. Nema kelpa tame, nema maima etep beke kip wo. Berai. God eter, ere nemne mureken poreraken newobe. <sup>6</sup> Newobe, nema eri yaku kere tame ten nema eri tuma yenbo kuyese wusoube. Ete tuma yenbo, e yurik namderasem tuma. E kiyiri wule, Moses ere rewokap petaten papek bas rasem wule berai. E God Eteri Wou eter wusoubetem tuma. Ete tuma tatame eme kenawaike mette. God Eteri Wou ere etemri selpapke tementa, eme noub som tementa. God ere Moses erne bas rasen newom wule e kena. Tatame eme ete wulewou tobote, yuri eme sate, eme yaper tete nenbe.

<sup>7</sup> God ere Moses erne newom wule, rewokap



petaten papek bas rasem wule, e God eteri mureken yam. Moses ere ete wule petmenem, eri bitimi oknalkap me belageibetem, Juda tatame eme eri bitimi mapeke noub la? Emri le me tegwurerem. Sene Moses eri bitimi kerkap san yibitem. God ere Moses erne newom wule ere mure eisauken yam. Tatame eme ete wulewou tobote, eme san yaper tete nenbe. <sup>8</sup> Metye. God ere Eri Wou tatame emne newobe, e wos eisauwai, nema God eteri mure eisauwai late. <sup>9</sup> Ye. Kiyiri wule tatame eme ete wulewou tobote, God ere emne tatame yaper wote. Ete wule ere mureken temenem. Etepkap, yuriri wule tatame eme ete wule tobote, God ere emne tatame yenbo wote. Ete wule eri mure e eisauwai. <sup>10</sup> Yuriri mure eisauken wule ere kiyiri mure nebule erne me teitkwunem. <sup>11</sup> Kiyiri wule ere mureken temenem, sene ere mureken beke te. Yuriri wule ere God eri mure eisauken tetan, ere som temente nenbe.

<sup>12-13</sup> Kiyi Moses ere kiyiri wule petem, ere eri bitimi mate subkeren berasem. Juda tatame eme kiyiri wule erne mesginin yibetem mure eme late wurken, eke ere berasem. Nema etepkap beke nen. Nema God eteri mure kenawaike abobe, eke nema beke ak. Nema kom genik teten yuriri wule noub wusoube. <sup>14</sup> Kiyi temenem Juda tatame eme me eiksem. Eme kiyiri wule eri siglou labetem, emri selpap matekap sopmenem. Etep tebetem, eme kiyiri wule kuyese beke met. Gwopte tetan Juda tatame etem kir emri selpap matekap sopmenem, eme kiyiri wule somo kuyese beke met. Eme Krai eternewou kenawaike abote, God

ere ete mate pore raste, eme eteri wule kuyese mette. <sup>15</sup> Kiyi temenem Judaken gwopte tetan Judaken eme God ere Moses erne newom wule eri siglou labe, eme tuma somo noube beke met. Emri selpap e matekap som sopten, eme tuma somo noube beke met. <sup>16</sup> Etep tebe, tatame eme wule yaper mesginin Aneyen eterne kenawaike abote, Aneyen ere sopten mate pore raste. <sup>17</sup> Aneyen ere God Eteri Wou. Ere tatame emri selpapke temente, eme kiyiri wule eteri kulke beke kip te. Eme God Eteri Wou eteri kulke temente. <sup>18</sup> Nema Kristen, nema akei, nemri selpap mate beke kip sop. Nema Aneyen eteri mureken tetan, eke tatame eme etep labe, eme Aneyen eteri mure labe. Nema ete mure sene petbe, nema eterkap tebe. Aneyen Eteri Wou ere nemne etep tebe.

## 4

### *Aposel tame eme more oukap.*

<sup>1</sup> Nema etepkap tetan, God ere nemne kobo lan ere nemne yaku yenbo newom. Eke nema pap yaper beke te, eri yaku beke mesgin, nema muresen som kerebetete. <sup>2</sup> Sebera yan berasen nenbe wuleken yikwokwobe wuleken nema mo won magel taibe. Nema God eteri tuma wusoube, nema tuma yaper beke kir wusou. God ere nemne labe, nema tuma sekenwouke noube wusoube. Etep tebe, nemri tuma metbe tatame eme selpapke abote, nema yenboke nenbe. <sup>3</sup> Nema God eteri tuma noube wusoube, ker tetan komke yibe keluke tetan tatame etemwou eme God eteri tuma yenbo beke met. <sup>4</sup> Eme somsom beke met, nowselri keryen yaper, ere Satan, ere emri selpap

matekap sopkerebe, eke eme mapeke noub met. Jisas Kraiss eteri tuma yenbo e tukap kereten, eme ete tu mapeke la. Kraiss ere God eterkap, ere mure eisau tetan. Eme etep beke abo. <sup>5</sup> Metye. Nema nerem nenbekap kemne beke wusou. Berai. Nema kemne etepke wusoube. Jisas Kraiss eter, ere Keryen. Nema erne abon keremne yaku kere tame tem. Nema kemne etep wusoube. <sup>6</sup> Kiyi God eter ere etepke wom. Kerneiri tetan emik yabel etek paste nenbe. Etep wom, eter ere neremri selpap etek pasten. Eke, nema Jisas Kraiss eteri bitimi lan erne noub mette. Jisas Kraiss ere God eteri mureken porere eisauken tame, nema etep metten.

<sup>7</sup> Etep tebe, e nogwape kel wor yenbo setenkap. Nerem, nema mureken berai, nema more ou sel kupakap, God ere eteri mure nemne newobe, tatame eme nemne lan etep wobe. Eme maima porereken mureken berai. Eme God eteri porereken mureken yenbo petbe. <sup>8</sup> Metke rake wos yaper nogwape nemne tebe, nema yaperwai beke te. Nema pap yenbo ten nema selpap yaper mesginbe, nema kenawaike som abobe. <sup>9</sup> Nema God eteri yaku kerebe, tame eme nemne yaper nenbe, God ere nemne beke mesgin. Tame eme nemne pebe, nema mus eisau metbe, nema beke sa. <sup>10</sup> Kraiss eter samkap, nema tewok tewok sate kerake tebe. Etep tebe, tatame nogwape eme kuyese noub labe, Kraiss ere tetan, ere neremken tetan. <sup>11</sup> Nema kelpa tame tetan, nema neremri Aneyen Jisas eteri yaku kerebe, eke, tame kau eme nemne eke pen sate wobe. Etep tebe, tatame nogwape eme labe, Jisas ere neremken tetan, ere

nemne kobo labe. Nema tatame, nemri wusom e me sabe. Jisas eter nemne kobo labe, eke nemri wusom yenbo temenbe. <sup>12</sup> Nerem, nema God eteri tuma wusoube, nema sate kerake tebe. Etep tebe, kerem kem God eri tuma noub metbe, kem noub som temente nenbe.

<sup>13</sup> Nema Jisas Kraiss erne kenawaike abobe, nema tatame nogwape emne eri tuma wusoube. Nema etep tebe, nema God eri siglouke bas rasem tamekap. Ere etepke bas rasem. An God erne kenawaike abobe, eke an kemne wusoube. Etepke bas rasem. <sup>14</sup> Nema wusoube, nema etep metten. Kiyi Aneyen Jisas ere sam, God ere erne wou sene newom, ere sene wayen yim. Etep tem, nema Jisas eterken belandeten tatame, God ere neremne kir wou sene newote, nema sene wayen yite. Nema keremken yin Jisas ere nemne p anen yin nema God eterken temente. <sup>15</sup> Gwote tuma e kemne kobo labe tuma. Etepkap, God eteri kobo labe wule, sene tatame nogwapewai eme ete wule kenawaike mette, nogwape eme God erne pir won eri sig eisau tete.

*Aposel tame eme Jisas erne kenawaike abobetem, eke eme mure petbetem.*

<sup>16</sup> Etepkap tebe, nema selpap yaper beke te. Nema yaku kerebe, nema mus metbe, neremri wusom yaper tebe. Yaper tebe, kwokwos kwokwos God ere nemri selpap eyarbe. Eke nema selpap yaper beke te, nema eri yaku muresen som kerebe. <sup>17</sup> Metye. Nema gwotepte metbe mus, ete mus e eisau berai. Ete mus nema som beke kip met. Nema ete mus ber taskwuren, yuri nema noubwai Hevenke som temente. E yenbowai, e

nemri gwopte metbe mus teitkwunbe. <sup>18</sup> Lek labe wos tetan, lek beke la wos kir tetan. Lek labe wos nema beke kip abo. Lek beke la wos nema etepwou abobe. Lek labe wos yaper tete nenbe. Lek beke la wos noub som tementente nenbe.

## 5

<sup>1</sup> M etye, neremri wusom e yam kwangkap, e agetage yaper tebekap. Nema sate, God ere nemne wusom ager newote nenbe. Ete wusom ere ake agerkap. Tamek beke kere akekap. Berai. God eter, ere kerem. Ete Hevenke tetan ake nema pette, nema som noub tementente. Nema etep metten. <sup>2</sup> Gwopte nema nowselri wusomken tetan, nema keran neremri Hevenke tetan wusom yenbo peten kerap wolete abobe. <sup>3</sup> Nema peten warte, nema wusomken noub tementente. Nemri wou bepou beke kip te. Berai. Nema wusomken tementente. <sup>4</sup> Nema nowselri wusomken tetan, nema selpap yaper ten kerabe. Nemri nowselri wusom nema lugraste beke abo. Berai. Nema wusom ager, yenbo pette abobe, nema wusom agerke kerap wolete. Etep tete, nema noub som tementente nenbe. Nema sene beke kip sa. <sup>5</sup> God eter ere nemne seikim, ere etep nente nenbe, ere nemne wusom yenbo newote wom. Gwopte nema ete wusom mak petten. Ere Eri Wou nemne kiyi newom. Etep tem, ere nemne sewokap lekitim tetan. Eri Wou nema petem, nema metten, yuri ere nemne wusom ager newote nenbe.

<sup>6</sup> Nema beke ak, nema selpap yenbo tetan. Nema wusomken tetan, nema Aneyen eterken beke te. Nemri wusom kupa tete, nema eterken

som temente. Etepkap, nema selpap y enbo som temente. <sup>7</sup> Lek beke la wos nema kenawaike abon yaku kerebe. Lek labe wos nema beke abo. <sup>8</sup> An kiyi woye. Nema selpap yenbo metten. Nema beke ak. Nema abobe, nema sate, e yenbo. Sate, nema gwo wusom mesginin Aneyen eterken yin temente. Nema etepke abobe. <sup>9</sup> Aneyen ere nemne wobekap, etepke nema nente abobe. Nema nowselri wusomke tetan, o nema Hevenke yin temente, nema etepwou nente abobe. <sup>10</sup> Nema nogwape tatame, nema Kraisi eteri bitimik tetete. Nerem nowselke nenbekap ere nemne ek neburola kalate. Tatame eme wule yenbo nenbetem, ere emne yenbo awosein nente nenbe. Tatame eme wule yaper nenbetem, ere emne awosein yaper nente nenbe.

*Nema yaku keren tatame emne kobo late, eme God eterken selpap kir tete.*

<sup>11</sup> Aneyen ere ei awosein nenbe tame. Nema etep metbe, eke nema erne akbe. Tatame eme Aneyen erne kenawaike abote, eke nema tatame nogwape emne God eteri tuma wusoube. God ere nemri wule akei noub laten. Kerem kir, kem nemri wule noub late, an etep abobe. <sup>12</sup> Nema kemne sene etep beke wo. Nema tame yenbo. Berai. Kem nemne metekwaste, nema etep abobe, epkap, kau tame eme nemne wobe tuma kem noub neburolate, emne noub awosein wote. Ete tame eme emri sig bepou me metekwasbe, eme selpap porere yenbo beke peten metekwas. Berai. <sup>13</sup> Nema etep wobe, nema kap porere eiksemente o? Porere eiksen temente wote, nema God eteri yaku keren ere sig eisau som pette. Nema selpap

yenbo temente wote, nema kemne abon kobo som late. <sup>14</sup> Tame wurisubu, Krai eterwou, ere tatame nogwape emne kobo lan emri nenbetem wule yaperke sam. Etepkap, tatame nogwape eme eterken sam. Nema etep meten kenawaike abobe, nema Krai eri kobo labe wule metekwasbe, eri yaku kerebe. <sup>15</sup> Ere tatame nogwape emri nenbetem wule yaperke sam, eke nema som temente, nema neremri porerekap sene beke kip nen. Krai ere nemne kobo lan san sene wayen yim, eke nema Krai eterne abon sewurbetete.

<sup>16</sup> Nema Kristen tem, nema selpap yenbo petem. Eke nema tatame emne selpap agerke sin late. Nema emne kiyiri selpapke beke kip sin la. Kiyi nema selpap yaperken temenem, nema etep wobetem. Krai ere nowselri tame. Ere neremkap. Sene nema etep beke kip wo. <sup>17</sup> Tatame eme Krai eterken belandeten, eme sene selpap porere ager petem. Eme kiyiri selpapken porereken yaper mesginin akeite selpapken porereken yenbo petem. Eme tatame ager tem.

<sup>18</sup> God eter ere etep nenem. Kiyi nema God eteri peiktame temenem. Sene ere Krai erne won yam, ere neremri nenbetem wule yaperke sam. Sam, nema erne kenawaike abobe, nema God eteri tame supa tetan. Sene ere nemne yaku kerete wom, nema tatame nogwape emne etep wobe. Kem God eteri peiktame mane temente. Kem eteri tame supa tete. Etep wobe. <sup>19</sup> God ere Krai eterken temenem, ere tatame nogwape emne eyarbe, eme eteri tatame tebe. Ere emri nenem wule yaper beke sar. Ere nemne won nema ete tuma tatame emne etep wusoubé. God

ere eri peiktame emne noube nenbe, eme eteri tame supa tebe. Etep wusoube. <sup>20</sup> Nema Kraisi eteri won yam tame. God ere nerem wusoube tumak kemne wopetbe. Nema Kraisi eteri tuma kemne wobe, kemne noube etep wobe. Kem wote, God ere kemne eyarte, kem eteri tatame tete. Etep wobe. <sup>21</sup> Kraisi ere wule yaper beke wuri nen. God ere nemne abom, nerem nenbetem wule yaper ere peten Kraisi eterke rasem. Etep tem, sene nema Kraisi eterken tetan, nema God eterken tatame yenbo tetan. Kraisi ere yaper tem, eke nema tatame yenbo tetan.

## 6

*Aposel tame eme yaku kerebetem, eme mus eisau metbetem.*

<sup>1</sup> Nema God eterken yaku kerebe tame, nema kemne noube etep wobe. God ere kemne kobo labe wule yenbo kem petem, kem ete wule yenbo bepou me mane pette, kem nente. Kem wayen teten God eteri wule noube tobote. <sup>2</sup> God ere etep wobe.

Kemne yenbo nenem yabelke an kemri tuma metem.

Tatame emne kobo lan sene petem yabelke an kemne noube kobo lam.

Etep wobe. Metye. Gwopte God ere tatame emne yenbo nenbe yabel. Metye. Gwopte etepwou, God eter ere tatame emne kobo lan sene petbe yabel.

<sup>3</sup> Tatame eme nemri yaku lan yaper mane wote, eke nema wos yaper wuri beke nen. <sup>4</sup> Be wos be wos nema nenbe, nema tatame emne peterabe, nema God eteri yaku yenbo kerebe tame. Be wos



yaper nemne tebe, nema eteri wule beke mesgin. Nema mus nogwape meten God eteri yaku noub som kerebe. Tatame eme etep lan, eme mette, nema God eteri yaku kerebe tame. <sup>5</sup> Tatame eme nemne paku pebe, nemne ake yaperke won wurbe. Eme nemne tukpit peteyan nemne wusou-betem. Nema yaku eisau kerebetem. Nema beke tukna, awos beke a. Etep tebetem, nema Aneyen eteri yaku noub som kerebe. <sup>6</sup> Nema God eteri yaku kerebe tame, nema gwopke nenbe. Nema wule yenbowou nenbe. Nema porere yenboke tetan. Nema ei agetage beke nai. Nema tatame emne noub nenbe. God Eteri Wou ere neremken tetan. Nema tatame emne kobo kenake labe. <sup>7</sup> Nema tuma seken wobe. Nema God eteri mure peten yaku ek kerebe. Tame eme ei nai wos ya gwaimeken mameken sebekap, nema taskwuren God eteri wule yenbo tobobe, eteri yaku kerebe. <sup>8</sup> Tatame kau eme nemne pap yewobe, kau eme nemne magel taibe. Kau eme nemne tuma yaper wobe, kau eme nemne tuma yenbo wobe. Nema tuma sekenwou wobe, tame kau eme nemne etep wobe. Kem tuma me yikwokwobe. <sup>9</sup> Kau eme nemne etep wobe. Nema etemri sig beke met. Etep wobe. Kau eme nemne noub metten. Nema sate kerake tebe, nema som temente, nema beke sa. Eme nemne pebe, nema beke sa, nema tetan. <sup>10</sup> Nema selpap yaper tebe, nema metekwasen som tebe. Nema wos eikse tatamekap, nema tatame nogwape emne wos yenbo newobe. Nema wosken berai tatamekap, nema wos nogwaperi maime tame.

<sup>11</sup> Kem Korin tatame, nema kemne tuma wuri

beke beras. Berai. Nemri selpapke nema kemne wusoube. Nema kemne pap kenake som yewobe. <sup>12</sup>Nema kemne pap yewobe, kem nemne pap beke yewo. <sup>13</sup>Kem areri yenkap, an kemne eke wobe. Nema kemne pap yewobe. Kerem kir, kem nemne awosein pap yewote.

*Nema God eteri ake yenbowai.*

<sup>14</sup>Nema Jisas erne beke abo tatame etemken yaku beke kip kere. Wule yenbo tobobe tatameken wule yaper tobobe tatameken eme mapeke kuyese wurisubuk si? Neirken yabelken epe kuyese wurik beke kip te. <sup>15</sup>Kraisken Satanken epe nowu mapeke te? Etepkap, Jisas erne kenawaike abobe tatameken Jisas erne kenawaike beke abo tatameken eme porere kenakenake tetan. <sup>16</sup>Mapeke God eteri ake yenboken sukye yaper worabe koborken kir temente? Nerem, nema noub som temente God eteri ake. God eter ere kiyi etep wom.

An etemken temente, an etemken site. An etemri Keryen God tete, eme ari tatame supa tete.

<sup>17</sup>Keryen God ere sene etep wom.

Kem ane beke abo tatame emne mesginin yite, kem etemken mane tete.

Kem wule yaper mane nente. Kem etep tete, an kemne peten pap yewote nenbe.

<sup>18</sup>An keremri Apei tete, kem areri tame supa tete.

Mure eisauken Keryen God ere etep wom.

## 7

<sup>1</sup>Tamenowu yenbo, God eter namderasem tuma ere nemne nenbe. Etepkap nema yaper

nenbe wule akei kip mesgin. Wusom yaper nenbe wuleken selpap yaper nenbe wuleken nema akei mesginin noub tete. Nema God erne akbe, eke nema eteri wobekap etepwou noub nenbetete.

*Korin tatame eme selpap yenbo petem, Pol ere emne metekwasem.*

<sup>2</sup> Kem nemne pap yewote. Nema kemne yaper beke nen. Nema kemne wule yaper nente beke abo. Nema kemne tuma beke yikwokwon was beke pet. <sup>3</sup> An etep wobe, an kemne ker beke wo. Berai. An kiyi woyekap, an kemne pap yewobe. Kem sate, nerem kir, nema keremken sate abobe. Kem noub som temente, nema keremken noub som temente abobe. <sup>4</sup> An kemne noub abobe. An kemne metekwasbe. Be wule yaper nemne temenbe, an selpap yaper beke te. Berai. An kwokwos kwokwos metekwasbe.

<sup>5</sup> E seken. Kiyi nema yan Masedonia provinske temenem, nema ege beke si. God erne kenawaike beke abo tatame eme nemne yaper som nenbetem. Eme nemne ei nai tuma walekap naitem, nema selpapken akbetem. <sup>6</sup> Etepkap tem, selpap eyarbe tame, God, ere Taitus erne won yam, nema selpap yenbo tem. <sup>7</sup> Etepwou berai. Kem erne noub nenen ere selpap yenbo tem, ere nemne wusowum. Nema etep metem, nema metekwasem. Ere nemne kir etep wusowum. Kem ane abobe. Keremri nenbe wule yaper kem mesginin selpap yenbo sene petem. Kem ane pap yewobe. Etep wusowum, eke an kenake metekwasem.

<sup>8</sup> Kem ari kiyi bas rasem siglou lam, kem selpap yaper tem. An etepke bas rasem, aren, an selpap

yaper beke te. Ye, kiyi an selpap yaper metem, gwopte berai. An metem, kem selpap yaper som beke te. Kem selpap yenbo sene peten yenbo metem. <sup>9</sup> Gwopte an metekwasten. Kerem selpap yaper tem, an etepkap beke metekwasen te. Kem selpap yaper meten wule yaper nenen mesginin, God erne sene abobe, eke an metekwasten. God eter womke, kem selpap yaper meten erne sene abom. Nema kemne selpap yaper te tuma bas rasem, kem yaper beke te. Kem noub tetan. <sup>10</sup> God eteri wule gwopkap. Tame eme wule yaper nenen selpap yaper meten sene eme wule yaper mesginte, God ere emne selpap porere yenbo newon emne sene pette, eme noub som temente. Eme ek abote, eme selpap yaper beke met. God erne kenawaike beke abo tatame eme selpap yaper meten wule yaper som nente, eme sate, eme yaperwaike temente nenbe. <sup>11</sup> Kem noub abote. God ere wom, eke kem selpap yaper tem. Etep tem, e kemne kobo lam. Kem sene wule yenbo nente eke abom. Kem gwopke nenbe. Kem ei agetage gerube. Tame eme wule yaper nenbe, kem emne tuma namdebe. Kem God erne akbe. Kem nemne kenake abobe. Kem yenbo wos nenen metekwasen tebe, wule yaper nenem tame kem erne paku pebe. Etep tebe, tatame eme labe, kem wule yaper beke wuri nen.

<sup>12</sup> Kiyi an kemne siglou bas rasem, an yaper nenem tame erne beke abon siglouke beke bas ras. Yaper nenem tame ere akeite tame erne yaper nenem, ete tame eterken an epne beke abon, siglouke bas ras. Berai. An keremne abon, eke an siglouke bas rasem. Kem nemne abon pap

yewobe, God ere etep labe. Kem etep noub mette, eke an ete siglou kemne bas rasem. <sup>13</sup> Etep tem, eke nema selpap yenbo metem.

Nema selpap yenbo metem, nema metekwasen kir tem. Taitus ere keremri nenbe wule lamke, ere selpap yenbo meten kenake metekwasem. Nema etep meten, nema kir metekwasem. <sup>14</sup> An Taitus erne kiyi wom, kem wule yenbo tobobe tatame. Etep womke, kem wule yenbo som nenbe, eke an kemne sebera beke ya. Nema kemne tuma seken wobekap, nema Taitus eterne kemne wom tuma e seken tem. <sup>15</sup> Taitus ere kemne abon etep wobe. Eme wan beke gwole. Eme akei ane aken ane pap yewon ari tuma som metem. Etep wobe, eke ere kemne kenake som abobe, kemne kenake metekwasbe. <sup>16</sup> An etep kenake abobe. Yuri kem wule yenbowou som nenbetete. Etep abobe, an metekwasbe.

## 8

*Kristen tatame eme Judia geisimase emne kobo lan kel newom.*

<sup>1</sup> Geisimase, God ere Masedonia Kristen emne pap yewon kobo lam, eme wule yenbo nenbetem. Emri nenemkap an kemne wusoute. <sup>2</sup> Tame yaper eme Masedonia Kristen emne yaperwai nenbetem, eme God erne som metekwasbetem. Eme wosken berai, eme eger beke te. Eme kel nogwape rasen akeite Kristen emne newote wom. <sup>3</sup> An kemne sekenke wobe. Eme wos nogwape berai. Emri tetan woskap eme akeite Kristen emne newom, eme warkeken newom. Nema emne etep nente beke wo. Etemri porerek eme etep nenem.

<sup>4</sup> Eme nemne etep worwor etep wobetem. Sen. Nema Judiak tetan Kristen emne kobo late kenake abobe. Nema kemne wometbe, kem kir tete. Eme etep wom. <sup>5</sup> Eme kelwou beke newo. Beraí. Kiyi eme emri selpapken wusomken Aneyen erne newom. Newom, God eter abobekap, eme emri selpapken wusomken nemne kir newom. Nema kiyi beke abo, eme etep nente.

<sup>6</sup> Etep tem, nema Taitus erne noub wom, ere kemne sene yin late. Kiyi ere keremken temenem, ere kemne kel newote wule peteram. Peteram, kem kel tasen rasbetem. Ere kemne sene yan kobo late, kem yaku yenbo keren omote. Kem kel sene rasen erne newote. <sup>7</sup> Kem nogwape wule yenbo nenbe. Kem God erne kenawaike abobe tatame. Kem eri tuma noub wusoube tame. Kem Keryen eri porere nogwape tetan tatame. Kem eteri yaku noub kerebe tatame. Kem nemne pap yewobe tatame. Kem etep tebe, eke nema abobe, kem Juda Kristen tatame emne kobo kenake lan emne kel nogwape newote.

<sup>8</sup> An kemne beke kip wo, kem kel raste. Keremri porerek kem raste. Masedonia tatame eme kel nogwape metekwasen rasbetem. Emri nenbetemkap an kemne wusoube, an kemne seilabe. Kem Judia distrikri Kristen emne kenake abobe o kem emne beke abo? <sup>9</sup> Neremri Aneyen Jisas Kraís ere kemne kenake abon kobo lam. Kem etep metten. Ere kelworken tame. Sene ere kemne sene pette yam, ere more tamekap tem, ere eikse akse tamekap yan tem. Ere eikse akse tamekap yan tem, eke kem selpap yenboken wule yenboken tatame tetan.

<sup>10</sup> Kem be wos nente? Areri selpap an kemne wusoute. Kiyi nabe kem Judia distrikri Kristen tatame emne kel rasen newote yaku tasem. Kerem, kem e yaku kiyi kerete abom. <sup>11</sup> An wobe, kem ete yaku akei keren omote. Kiyi kem agetage pap wayen kel raste wom, sene keremri tetan kelkap kem etep noub raste. <sup>12</sup> Tame eme kel raste kenake abobe, emri rasbe kel God ere metekwasen pette. Tatame etemri tetan kelkap, eme etepke raste. Kem metekwasen raste. Kelken berai tame eme kel beke kip newo, God ere beke abo.

<sup>13</sup> Kem newote, kem eiksemente, akeite Kristen eme wosbas nogwape temente, an kemne etep beke wo. Berai. Etemken keremken etepwou kirkir tete, an etep wobe. <sup>14</sup> Gwopte kem wos nogwape tetan, kem emne kobo lan newobe. Yuri kem wos eiksete, eme kemne awosein kobo lan newote. Kem akei, kem etepwou tete, etepkap kem akei kem noub temente. <sup>15</sup> God eri tuma etep wobe. Tame eme a nogwape petem, eme nogwapewai beke pet, eme kir tem. Tame eme a kerake petem, eme beke eikse, eme kir tem. Etepke wobe.

*Pol ere tame kau emne Korin komke won yim.*

<sup>16</sup> Nerem kemne kobo late abobekap, God ere Taitus erne wom, ere kemne etep kir kobo late kenake abobe. God ere etep nenem, an erne pir wobe. <sup>17</sup> Nema Taitus erne wometem, ere kemne yan late wometem, ere metekwasen kir tem. Etepvou berai. Ere kemne kobo late kenake abom, eteri selpapke Taitus ere kemne yan late wom. <sup>18</sup> Ere yate, nema mase wuri erne wote, ere

Taitus eterken yate. Ete tame ere God eteri tuma wusoube, Kristen tatame nogwape eme eri yaku lan eri sig eisauwai wobe. <sup>19</sup> Etepwou berai. Ete tame ere akeite yaku kir kerebe. Kristen nogwape eme erne wom, ere neremken Judia provinsri Kristen tatame emne kobo lan yaku keren kel sen yin Judiari Kristen emne newote. Nema etep tete, Aneyen ere sig eisau pette. Tatame nogwape eme late, nema Judia tatame emne kobo late abobe. <sup>20</sup> Nema kel eisau sen yite, tame kau eme nemne yaper wote wurken. Eke nema ete tame erne kir panen yibe. <sup>21</sup> Nema wule yenbo nente aboye. God eter akeite tatameken eme nemri nenbekap metekwaste, nema etep abobe.

<sup>22</sup> Eke, nema akeite mase wuri erne won ere etepken yan kemne late. Nema erne tewok tewok seilan lam, ere God eteri yaku kerete kenake abobe tame. Ere kemne kenake abobe, eke ere kemne yin late kenake abobe. <sup>23</sup> Taitus eter, ere arenken yaku kerebe tamesip, nesa kemne kobo labe. Mase pes eterken yite. Gwote Kristen tatame eme epne won yite. Tatame eme epri yaku labe, eme Kraisi eteri sig eisau wobe. <sup>24</sup> Eme kemne yan late, kem emne pap yewon yenbo nente. Akeite Kristen eme etep lan etep wote. Pol ere tuma sekenke wom. Korin eme wule yenbo nenbe tatame. Etep wote.

## 9

### *Kristen tatame emne kobo labe wule.*

<sup>1</sup> Kristen tatame emne kel newote tuma kem akei metten. Etepkap, an kemne som beke kip bas.

<sup>2</sup> An metem, kem Judiari Kristen emne kobo late



metekwasbe. Etep tebe, eke an keremri sig yenbo Masedoniari Kristen tatame emne wobetem. An emne etepke wobetem. Kiyi nabe Akaia provinsi Kristen tatame eme kel saberen rasbetem. Eme etep metem, tatame nogwape etem kir, eme tatame emne kel newote abom. <sup>3</sup> Nema kemri sig yenbo bepou me beke kip wo. Eke, an ari woye Kristen mase mur emne keremri rasbe kel peten sen yite wobe. An emne etep wom. Eme kel rasen kemne koumente. Etep wom, kem etepke nente. <sup>4</sup> Masedonia provinsri tame kau, kap eme arenken yan kemne late o? Kem kel raste tuma nema emne etep wom, etepkap nema yan kel lawoite, nema sebera yate nenbe. Kem kir sebera yate nenbe. <sup>5</sup> Eke, an etep abom. An Kristen mase emne won taresin yan kemne late. Kem newote wom kel eme lan eyarte. Sene an kemne yan late nenbe. Etep tete, Masedoniari tatame eme late, ete kel kem keremri porerek newoye. Nema kemne beke egiye. Eme etep late.

<sup>6</sup> Kem noub etep abote. Tame ere kera newote, kera ere sene pette. Tame eme kwoi nogwape beke kip ber, eme nogwape beke kip per. Kwoi nogwape berbe tame, eme kwoi om nogwape petbe. <sup>7</sup> Kem wurare wurare noub abon kel etepke newobetete. Kem selpap yaper mane ten newote. Kem metekwasen newote. Kem mane etep abote. Tamek kemne egiyen kem ek newote. E yaper. Metye. Kem keremri porerek metekwasen newobe tatame kemne God ere metekwasbe. <sup>8</sup> God ere kemne nogwape kuyese newote. Newote, kemri kel kem maima sete, tep temente. Tep kem peten yaku yenbo kir nente. God ere

kemne etepkap noub nente nenbe. <sup>9</sup> God eteri siglou etep wobe.

Tame ere selake supa panbelen yibekap, pap-mame tame ere wos nogwape eikseten tatame etemne nogwape newobe.

Eri nenbe wule yenbo e som temente nenbe. Etepkke wobe.

<sup>10</sup> God eter ere now yaku kerebe tame emne kwoi lei newobe. Ere tatame emne awos newon abe. Etepkap, God ere kemne wos nogwape kir newote, kem peten ete woske yaku yenbo nogwape ek kerete. Nowri awos nogwape tebekap, God ere kemne etepke nente. <sup>11</sup> God ere kemne nogwape newobetetepak, kem tatame emne nogwape kuyese newobetete. Kem emne newote kel nema peten sen yin emne newote, eke tatame nogwape eme God erne pir wote.

<sup>12</sup> Kem emne wos newote, sene wule yenbo pes tete. Wule wuri, kemri newobe wos e Kristen tatame emne kobo labe. Wurinabu, tatame eme God erne pir kenake wote. <sup>13</sup> Kem etepkap nente, tatame eme God erne pir won etep wote. Korinri Kristen tatame eme nemne akeite tamen yenbowai nenbe. Eme kel newote womkap, eme etep newom. Eme Jisas Krai eteri tuma yenbo noub meten nenbe. Eme etepke wote. <sup>14</sup> Eme sene etep wote. God ere Korin emne mure eisauken porere eisauken newobetem, eke eme nenbetem. Etep wote, sene eme kemne kenake abon God erne wometbetete. <sup>15</sup> Nema God erne pir wobe, ere emne noub lakerebe. Ere nemne newomkap e eisauwai, eke nema etep kuyese mapeke noub wo.

# 10

*Aposel emne wom tuma yaper Pol ere teitkwunem.*

<sup>1</sup> An Pol, aren an kemne pir wobe, tuma wuri an kemne noub wobe. Tame kau eme ane bepou tumake etep wobe. Pol ere neremken yan temenbe, ere nemne akbe, ere tuma elen me wobe. Ere genek temenbe, ere nemne siglou basen koub koub tuma kenawaike wobe. Eme etep wobe. Metye. Jisas Kraiss ere memeru sewur tame, ere elen me wobekap, an kemne etepkapke tobon wobe. <sup>2</sup> Setat. Kem ari tuma noub meten tobotek, an kemne late, an kemne tuma kenawaike beke kip wo. Tame kau eme etep wobe. Aposel tame eme nowselri wule tobobe tame. Etep wobe tatame etemwoune an kenawaike wote. <sup>3</sup> Nema nowselke tetan, nema nowselri tatamekap. Nowselri tatame etem nenbekap, etem naibekap, nema etepke beke kip nai. <sup>4</sup> Nema ei nai wos sebe, nowselri ei nai wos nema beke se. God eteri mureken ei nai wos nema sebe, nema wule yaperken nayin kuyese teitkwunbe. <sup>5</sup> Nowsel tatameri porereken yikwokwo tumaken e tatame emne God erne kenawaike abobe keluke bogum. Nema ete wule wurare wurare teitkwunbe. Tatame nogwape etemri porere wurare wurare nema keikeresukbe, eme Kraiss eteri kulke ten eri tuma tobobe. <sup>6</sup> Nema kemne koube. Kem neremri tuma noub mette, sene eike etep beke kip met, nema ete tame erne wule yaper sein nente nenbe.

<sup>7</sup> Kem noub abolate. Tame eme etep wobe. Nema Kraiss eteri wakse, nema eteri porerek nenbe. Etep wobe tame eme noub abolate. Aren

kir, an Kraiss eteri wakse, an eteri porerek nenbe. <sup>8</sup> Aneyen Jisas Kraiss ere ane Kristen lakerete tame tete wom. Ere ane wom, an kemne kobo late. Ere ane wom, an kemne yaper nente beke wo. Ere nemne kobo late wom. Ere nemne yaper nente beke wo. Etep wom, ete Kristen lakerete yaku an kenake gabebetem, an sebera beke kip ya. <sup>9</sup> Kem mane abote. Pol ere nemne siglou bas rasem tuma ere kenawaike nemne wobe, nema akte, ere etepke bas rasbe. Kem etep mane abote. <sup>10</sup> Tame kau eme etep wobe. Kem Pol erne mane akte. Ere nemne siglou bas rasbe, ere nemne tuma kenawaike wobe. Sene ere neremken tete, ere kenawaike beke kip wo, ere elen me wote. Ere mureken berai. Kem erne mane akte. <sup>11</sup> Etep wobe tame kem noub mette. Nema genek tetan, nema siglouke bas rasbe tumakap, yuri nema yan keremken temente, nema ete tuma etepwou wote nenbe. Bas rasbe tumaken wobe tumaken epe kirkir.

<sup>12</sup> Tame kau eme etemri sig maima gabebe. Nema etep meten abolawoibe. Nema eiken berai, etepkap nema etep beke wo. Nema etemkap berai. Etemri wulewou eme labe, eme maima gabebe. Eme akeite tame emri wule yenbo beke lan abo. Etepkap tame eme porereken berai. <sup>13</sup> God ere nemne wom yakukap nema etepwou gabete. Nema neremri mureken porereken beke kip gabe. God ere nemne wom yaku, tatame emne kobo late yaku, ete yakuwou nema gabete. <sup>14</sup> God ere nemne wom yaku nema keremne kir ete yaku kerebe. Kiyi kem God eri tuma beke met, nema yan Kraiss eterne wobe tuma yenbo kemne

wusowum. Etep tem, e God eter nemne womkap. <sup>15</sup> Akeite tame emri kerebe yaku nema etep beke wo. Ete yaku nerem kerebe. Berai. God ere nemne wom yaku nema etepwou keren gabebe. Nema gwote abobe. Kem God erne kenawaike som abon sespewai tete. Nema kemne yaku sene kenake kerete. God ere nemne kerete womkap, nema etepwou kerete. <sup>16</sup> Etep tete, sene nema keremri kin yekwok bepou me tetan kom komke yin God eteri tuma yenbo emne wusoute. God eteri tuma beke met tatame emne nema wusoute. Tame eme God eteri tuma kiyi wusowum kom nema etek beke kip yin tame emri kiyi kerem yaku nema etep beke kip gabe. Ete yaku nerem kerem. Berai. Etep beke kip gabe. <sup>17</sup> Tatame eme gabete, eme Aneyen eternewou gabete. <sup>18</sup> Tame eme emri sig maimé gaben yenbo wote, ete tame eme sigken berai. Aneyen eter ere tame emri sig gaben yenbo wote, ete tame etemwou eme sigken tame.

## 11

*Pol eter nenbetemkap, yikwokwo yakwokwo tuma wusoubetem tame emri nenbetemkap e kenakena.*

<sup>1</sup> An yapersaper tuma kera wote nenbe. Sen. Kem ane mane wotakete. <sup>2</sup> God ere tatame emne sewo leketebe, eme eteri tatame seken. God ere kemne abobekap an kir kemne etepke abobe. An wobe. Kem Kraisi eteri tatame seken. Tame beke yi mungu ta te tame wurike yite abobe, te akeite tame erne beke kip abo. Etepkap, kem Kraisi eterwoune abon pap yewote. <sup>3</sup> An me akbe. Kiyi Iv te nenemkap, kem kir etep mane nente.

Satan ere tene tuma me yikwokwon te wule yaper nenem. Etepkap, kemri porere yaper tete, kem Kraiſ erne meſginin erne sene kenake beke kip abo. An eke akbe. <sup>4</sup> Beke an etep wobe? An metem, agetage kem akeite tuma worwor metbe. Kau tame eme kemne lan yi yabe, kem emri tuma metbe. Nema kemne Jiſas eterne wobe tuma, eme ete tuma beke wusou. Eme kena wurike wusoube, kem emri tuma metbe. Metbe, nema kemne wom tuma, kemne newom Wou, kem meſginin akeite tumaken akeite wouken petbe. An etep metem.

<sup>5</sup> Kem wobe. Ete tame eme neremri apoſel tame yenboſubuwai. Etep wobe. An metten. Kemri apoſel tame yenboſubuwai eme ane beke teitkwun. <sup>6</sup> E ſeken. An kemne tuma noube beke wusou. Porere an kenake petem. Neremri ſelpap porereken neremri wuleken nema kemne tewok tewok kiyi noube peterabetem.

<sup>7</sup> Kiyi an kemne God eteri tuma yenbo wusoubetem, an kemne tokwo beke wola. An etep nenem, an keremwoune abobetem. An areri wuſom maime beke abo. Kap an etep nenem, an yaperke nenem o? <sup>8</sup> Akeite komri Kiſten eme ane kel newom, an kemne yaku ek kerebetem. Etep tem, an wobe, an emri kel ſir peten kemne kobo lam. <sup>9</sup> An keremken temenem, an awosken kelken eikſebetem, an kemne beke wola. Berai. Kiſten lakemase eme Maſedonia provinske yam, eme ane kelken awosken ſen yan newobetem, an kir tebetem. Metye. Kiyi an kemne woſ beke wola. Yuri an woſ kemne sene beke kip wola. An kemne yaku wuri beke kip newo. <sup>10</sup> Metye. Kraiſ ere tuma ſeken wobebetemkap, an kemne kir

sekenke wobe. An kemri kel beke pet tuma an etep metekwasbe. Akaiia provinske tetan tama wuri ere ane beke kip wotake. <sup>11</sup> Beke an etepkap tuma wobe? Kap an kemne pap beke yewon noub beke nen o? Berai. God ere labe, an kemne noubwai pap yewoten.

<sup>12</sup> An kemri kel beke pet, an etepwou som nenbetete. Etep tete, yikwokwo yakwokwo tuma wusoube tame eme etep beke kip wo. Polnage etem tebekap nema etep kir nenbe. Etep beke kip wo. Nerem tebekap, eme beke kip nen. <sup>13</sup> Ete tame eme God eteri aposel tame seken berai. Eme tuma me yikwokwobe tame. Eme yaku yaper kerebe tame. Eme kemne tuma yikwokwon etep wobe. Nema Krai eteri yaku kerebe tame. Etepke tuma yikwokwobe. <sup>14</sup> Eme etep nenbe, an wouken beke ak. Satan eter kir, ere tatame emne kuyese yikwokwobe. Ere God eteri komri tame emri tame oub yenbo waren sewurbe, eke, tatame eme labe, ere me lele belageibe. Ere emne tuma etepke yikwokwobe. <sup>15</sup> Etepkap, Satan eri yaku kerebe tame etem kir, eme tame yenbo emne tuma yikwokwobe. Tatame eme e mne labe, eme etep abobe. Eme yaku yenbo kerebe tame. Etep abobe. Metye. Eme etek nenbe wule yaperkap, yuri God ere emne yaper awosein etep nente nenbe.

*Pol ere aposel yaku kerebetem, ere mus eisau kenake metbetem.*

<sup>16</sup> An kemne sene wobe. Kem ane mane etep abote, an eikse akse tame. Kem etep abote, kem ane mane wotakete. Kem ari tuma mette. An maima kera gabebekap, kem ete tuma mette.

<sup>17</sup> Kem ek met. An aren nenbe wos gabebe. An

Aneyen eter womkap beke kip wo. An porereken berai tamekap wobe. <sup>18</sup> Tame nogwape eme nowselri wule tobobe, eme emri sig maime yenbo gabebe. Aren kir, an areri sig maime gabete. <sup>19</sup> Kerem, kem porereken tame, etepkap kem eikse akse tame emri tuma noube metbe. <sup>20</sup> Tame eme kemne yaku kerete wobe, kem emri tuma akei noube meten nenbe, kem emri yaku bepou me kerebe. Eme kemri wosbas bepou me petbe, eme kemne yikwokwo yakwokwon wos ek petbe. Eme kemne tuma mowai wobe. Eme kemne tuma yaper wobe. Eme kemne etep tebe, kem emne beke wotaken tuma namde. <sup>21</sup> Eme sowo pan teten kemne etep nenbe. Sen. An kemne wobe. Nema sowo pan beke etepkap te, eke an sebera yabe.

Tame eme emri sig maime gabebekap, aren kir, an etep kuyese gabebe. Etep wobe, an eikse akse tamekap sene wobe. <sup>22</sup> Eme Hibru tame? Aren kir, an Hibru tame. Eme Israelri tame? Aren kir, an Israelri tame. Eme Abraham eteri nan? Aren kir, an Abraham eteri nan. <sup>23</sup> Eme Kraisi eri yaku kerebe tame? Eikse aksebe tame etem wobekap an sene etep wobe. Emri yaku an teitkwunbe. An yaku borke te tamekap kerebe, an emne teitkwunem. Metye. God eteri tuma a n wusoubetemke, eme ane ake yaperke tewok tewok won wurbetem. Etep tebetem, an emne teitkwunbetem. Tewok tewok eme ane paku pebetem, an emne teitkwunbetem. Tewok tewok an sate kerake tebetem, an emne teitkwunbetem. <sup>24</sup> Te wo ep yekwo let Juda eme ane kep seknak pewakerbetem. Tewo wuri tewo wuri eme ane tewo nogwape (39-pela) paku



pebetem. <sup>25</sup> Tewo mur Rom tame eme ane me pakuk pem. Tewo wuri tatame eme ane pape pakuk seitbetem. Tewo mur an sipke yibetem, sip ere yaper tebetem. Neir wuri yabel wuri an gare ok ru elik tuknan poririn yibetem. <sup>26</sup> An komke komke sewurbetem, tewok tewok me tobo ane pebetem, an yaper tebetem. Gei ok gare ok eisau yabetem, an sate kerake tebetem. Sir pet tame eme ari wos sirke petbetem. Juda tameken akeite tameken eme ane yaper nenbetem. An kom sagke temenem, o an boulke temenem, o gare ok temenem emi an etek temenem, tatame eme ane yaper nenbetem. Yikwokwo Kristen tatame eme ane yaper nenbetem. <sup>27</sup> Tewok tewok an yaku eisau kerebetem, an mus metbetem. Yabel nogwape an beke tukna. An se kwoi san, letewo ok-subu tebetem. Tewo nogwape an awosken akeken kerap wole wosken berai, an etepke temenem.

<sup>28</sup> Etepwou berai. Wos yaper nogwape arenke yam, an kemne wusoute. Kwokwos kwokwos an nogwape komri komri Kristen tatame emne kenake etep abobe. Kap eme God eteri wule som tobobe, o eme God erne mesginim? An etepke abobe. <sup>29</sup> Kristen tatame kau emri mure omobe, ari mure kir omote. Kau eme wule yaper nenbe, an sebera yan pap wayebe.

<sup>30</sup> An maima gabete, an mureken berai, an etepwou gabete. <sup>31</sup> God ere neremri Aneyen Jisas Kraiss eteri Apei, eteri Keryen. Nema eri sig yenbo som wobe. Eter ere metten, an t uma beke yikwokwo.

<sup>32</sup> Kiyi an Damaskus komke temenem, Keryen Aretas eteri yaku kerebetem tame ere ei nai tame emne won eme Damaskus kom sag keluke

koumenem. Eme ane keresuken ake yaperke won wurte abom. <sup>33</sup> Eme ane sobbetem, an kom pemenem ser seplek yawon yeirim. Kristen geisimase eme ane eip eisauke yeworuwun ser seplek kepke tenen pelebetekwunem, eme ane keresuklawoyim.

## 12

*God ere Pol erne terekwunen tuma wusowum.*

<sup>1</sup> An ari sig yenbo maimé sene gabete. Etep nente, e wule yenbo berai. Aneyen ere ane nugsik terekwunem tuma an kemne wusoute. <sup>2</sup> Kraisis eteri tame wuri an eterne kemne wusoute. Kiyi nabe ep yekwo let ep yekwo let tewo bor epe pes epe pes keyem (14-pela), ete nabe God ere erne eteri kom mur etiyek tetan komke panen yawom. Kap ere eteri wusomken etep ere yawom, o eteri wou eter yawom? God eterwou ere etep lam. <sup>3</sup> Tuma seken. Ete tame ere God eteri kom yenbok yawom. An sene wote, ere kap wusomken yawom, o eteri wou eterwou ere yawom? God eter ere lam. <sup>4</sup> Ere etek temenem, ere tuma metem. Eri metem tuma an mapeke nouw wusou? Eme erne wotaken, ete tuma ere mane wusoute. <sup>5</sup> Ete tame ere lamkap, an etep gabete. An etep maimé beke kip gabe. An mureken porereken berai, etepwou an gabete. <sup>6</sup> An ari sig yenbo maimé gabete wote, an beke kip eikse. An areri sig yenbo maimé gabete wote, an tuma seken wote. An etep beke kip nen. Tame eme ari sig eisau mane wote. Aren tobobe wule, aren wobe tuma eme etep emri lek late, emri wanke mette, eme etepwou abon wote. Eke an areri sig yenbo maimé beke kip gabe.

*Nak lagkap wos e Pol erne pem.*

<sup>7</sup> An kemne wobe. God ere ane terekwunen ane wos yenbo nogwape peteram. Etepkap, God ere mo wom, an ari sig yenbo maimane wote. Eke ere ane yaper nenem, ane yaper nenem wos e ari wusom lagkap pebetem. Ete wos e Satan eteri yaku kerebe tamekap. Ere yan ane pen an mus metbe. Etep tetan, an ari sig maimane yenbo beke kip wo. <sup>8</sup> Tewo mur an Aneyen erne wom-etbetem, ere ane kobo lan e wos peten sepitte. <sup>9</sup> Etep erne wom-etbetem, ere ane wotaken etep wom. An nerenken tetan. An nene selpap kobo labe, e yau. An nene newobe mure e yau. Ne mureken berai, ne ari mure kuyese late. Etep wom. Etepkap an mureken berai, an metekwasen etep gabebe. An etep gabete, an labe, Kraisi eteri mure arenke tetan. <sup>10</sup> Etepkap, an Kraisi erne som abon eri yaku som kerebe. Tatame eme ane yaper nenbe, ane tuma yaper wobe, o an kapoyi metbe, o an mureken berai, o an yaper temenbe, an selpap yaper beke te. An pap yenbo meten metekwasbe. An mureken berai, Aneyen eter ane mure newobe.

*Pol ere abom, ere Korin tatame emne tuma wu-soubetete, eme God erne kenawaike abobetete.*

<sup>11</sup> An etep wobe, an porereken berai tamekap teye. Kem ane ya keren an ari sig maimane yenbo woye. Metye. Kem ari sig yenbo wote, e yenbo. Kem etep beke nen, eke aren an ari sig yenbo maimane wobe. An kelpe tame, e seken, eke keremri aposel tame eisau eme ane beke teitkwun. <sup>12</sup> Kiyi an keremken temenem, God eteri

murek an rigrabe nenem, awos nogwape mesginin keremwoune abon God eteri yaku elen som kerebe. Etep tem, e kemne peteram, an Krai eteri a posel tame seken. <sup>13</sup> An akeite komri Kristen etemken temenem, an emne etepkap yaku kere wule yenbo nenbe. Sene an keremken temenem, an kemne be wos wuri beke nen. Wos wuri an beke nen. An keremri awosken kelken beke pet. An etepwou beke nen. Sen. An kemne etepke yaper nenem, kem ane tuma mane namdete.

<sup>14</sup> Tewe pes an kemne yan lam, an kemne sene yan late. An yate, an kemne kelken awosken beke kip womet. An keremri wos pette beke abo. An kemri bitimi late abobe. Kem ari yen. Kem metten, yen nubele eme anenawo emne a yaku beke kere. Anenawo etem eme yen emne a yaku kerebe. <sup>15</sup> Metye. An kemne kobo late abobe. Aren tetan wos an kemne newote. An kemne kobo lan sate, an kuyese. An kemne k enake abobe. Etep tete, kap kem ane kera abote.

<sup>16</sup> Etepkap tetan, an kemne wos beke kip wola. Tame kau eme ane tuma etep wobe. Pol ere nemri wos beke pet, eke akeite wos ere nenem. Ere nemne sak keyen yikwokwo yakwokwon nemne ek teitkwunbe. Etep wobe. <sup>17</sup> An kemne be woske nenem? An tame emne kemne won yim, eme kemne yikwokwon kemri wos petem o? Berai. Kap etepkapke an kemne teitkwunem o? Berai. <sup>18</sup> An Taitusken Kristen mase wuri epne noub won kemne kobo late yim. Kap Taitus ere kemne tuma yikwokwon kemri wos petem o? Berai. God Eteri Wou ere eterken tetan, ere arenken tetan, nesa wule yenbo wurisubuke tobobe.

19 Nema kemne bas rasbe tuma kem labe, kem mapeke abobe? Nema keremken geruwun kem nemne sene noub nente, nema eke bas rasbe? Berai. God ere nemne labe, nema Kraisi eteri yaku kerebe tame, eteri tuma seken wusoube. Nemri mase yenbo, nema kemne abobe, nema etepkap wobe. Nemri nenbekap nema abobe, e kemne kobo late. 20 An kemne yan late, an be woske late? An yate, ari late abobe woskap an beke kip la, o? Kem ane late abobekap, kap kem late, o? An etep abobe, an akbe. Kap an gwopke late. Kem ei naibe, o pap wayebe, o ei nakwosebe, o wan gwolebe, o sou yogwu wotoube, o kerebe tuma wobe, o maim sig eisau wobe, o wule yenbo wotakebe. 21 Kap an etepkap late, an me akbe. Tatame nogwape, kiyi eme yaper wos nenbetem, kap an yin late, eme ete wos beke mesgin, porere yenbo beke pet. Kap an late, eme sir bisi yibe, wule yaper som nenbe. An etep late, an kerate, keremri bitimik God ere ane wote, an kemne sebera yate. An eteke akbe.

## 13

*Korin tatame eme kip emri kenawaike abobekap noub lakerete.*

1 Kiyi an kemne tewo pes yan lam. Tewo mur an kemne sene yan late nenbe. God eteri tuma etep wobe. Tame ere wule yaper nente, tame pes o mur eme etep late, e yau. Sene kem ete wule yaper nente tame erne tuma namden paku pete. God eteri siglou etep wobe. 2 An kemne kiyi yaper nenbetem tameken akeite tatameken an kemne wote. Kiyi an tewo peske kemne yin

lan an kemne womkap, gwopte an genek tetan, an emne etep sene wobe. An sene yate, wule yaper som nenbe tatame akei an emne paku yaper pete nenbe. <sup>3</sup> An etep tete, kem mette, Krai ere areri tumakap kemne namdebe. Krai ere mureken, ere kemne elen beke kip nen. Ere keremken tetan, ere eri mure kemne peterabe. <sup>4</sup> An kemne wobe. Tame eme erne mek kwuran kwanen sam, ere mureken berai. Sam, sene ere God eteri mure eisau petem, gwopte ere tetan. Kiyi Krai ere mure beke te, nema etepkap tetan, nema mureken berai. Nema Krai eterken tetan, nema God eteri mure petbe, nema kemne kobo kuyese lan wule yaper teitkwunbe.

<sup>5</sup> Kem maima noub labetete. Kem Krai erne kenawaike abobe, o? Kem noub sin late. Jisas Krai ere Kristen tatame etemri porere selpapke tetan. Kap ere keremri selpapke kir tetan, o? An abobe. Ere keremri porerek tetan. Kem sin lawoite, nema wote. Ere keremri selpapke beke te. <sup>6</sup> An abobe, kem kuyese late, Krai ere neremri selpapke tetan. <sup>7</sup> Nema God erne wometbe, ere kemne late, kem wule yaper sene mane nente. Nema erne etep wometbe, nema nemri yaku y enbo tete beke abo. Berai. Kem wule yenbo noub tobote, nema etepke abobe. <sup>8</sup> Metye. Nema God eteri wule seken mapeke wotake? Nema wule seken noub som tobote, nema etepwou kuyese nente. <sup>9</sup> Nema mureken beke kip te, kem mureken temente, e yenbo. Eteke nema metekwaste. Nema God erne wolabe, kem Kristen sespe tatame tete. <sup>10</sup> Aneyen ere ane Kristen etemri lakerebe wule kobo late yaku newom. Ere ane ake kerebe

yakukap newom. Ake terebe yakukap ere ane beke newo. Eke an yate nenbe, an kemne gwo siglou kemne bas rasbe. Kem noub geruwun temente, an yate, an kemne tuma beke kip namde, kemne paku beke kip pe. Berai.

*Tuma tep gwo.*

<sup>11</sup> Kristen geisimase, ari tuma an kemne wu-soute nenbe. Senou. Kem Kristen sespe tete. An kemne woye tuma kem mette. Kem tuma kir wote. Kem ei mane naite. Kem noub elen me sibatete. Kem etepke tete, pap yewobe tame, selpap eyarbe tame, God eter, ere keremken temente.

<sup>12</sup> Kristen etemri nenbekap kem awoawo pir won, tak keren bwoite. <sup>13</sup> Arenken tetan Kristen akei eme kemne pir wobe.

<sup>14</sup> An God erne wolabe, neremri Aneyen Jisas Krais ere kemne kobo lan noub nente. God ere kemne pap yewote. Eri Wou ere keremken temente.

Pol ere bas rasem tuma ab eteke.

**GOD ETER AGERKE NAMDERASEM TUMA  
YENBO**

**The New Testament in the Yawu Dialect of the  
Yessan-Mayo Language of Papua New Guinea  
Nupela Testamen long tokples Yawu long Niugini**

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yawu (Yessan-Mayo) (Yessan-Mayo)

Dialect: Yawu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

61a9dc70-9585-5876-8394-faa75a1766e5